

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomantky:	Barbora Ungrová
Téma práce:	Odpovědnost nezletilých a jejich zákonných zástupců za dluhy
Rozsah práce:	161 429 znaků (včetně mezer) dle prohlášení autorky
Datum odevzdání práce:	23. 11. 2022 (elektronická podoba) 24. 11. 2022 (tištěná podoba)

Diplomantka si zvolila velmi aktuální téma týkající se odpovědnosti nezletilých a jejich zákonných zástupců za dluhy. Aktuálnost a novost tématu je umocněna především přijetím nedávné novely provedené zákonem č. 192/2021 Sb., kterou český zákonodárce reagoval na potřebu řešit problémy tzv. dětských dlužníků. Navzdory odborné diskusi předcházející přijetí novely předmětná problematika zasluhuje nadále zvýšenou pozornost, zejména pokud jde o vyhodnocení skutečné potřebnosti a přínosů či naopak nedostatků provedených legislativních zásahů. V souladu s tím se diplomantka rozhodla „zkoumat příčiny vzniku dluhů u dětských dlužníků“ a zhodnotit nedávnou iniciativu zákonodárce, jejímž motivem bylo „zmírnit dopady tohoto společensky negativního jevu“. Součástí předkládané práce je rovněž komparativní vhléd do dvou cizích právních úprav, konkrétně do legislativního řešení svéprávnosti a deliktní způsobilosti nezletilých v Rumunsku a v kanadské provincii Quebec. Není zcela zřejmé, resp. chybí bližší zdůvodnění, proč si diplomantka pro účely srovnávací analýzy zvolila právě tyto dva právní řády. Zdůvodnění, že cílem bylo „seznámení čtenáře s právními úpravami, s nimiž se běžně nesetká“, nepovažuji za dostatečné. V úvodu práce nechybí představení použitých metodologických postupů. Diplomantka se rozhodla uplatnit metodu deskriptivní a srovnávací, což je primárním předpokladem její potřeby naplnit vytyčené vědecké cíle. Nutno ovšem upozornit na to, že v práci by nemělo být zanedbáno ani použití metody analytické, resp. diplomantka by měla předložit své vlastní syntetizující závěry v reakci na dosažená zjištění.

Z hlediska systematického má předkládaná práce jasnou a logickou strukturu. Je rozdělena do šesti hlavních kapitol, ke kterým je třeba přičíst úvod a závěr. Jednotlivé kapitoly na sebe navazují. Diplomantka postupuje standardním způsobem, tj. od obecnějších otázek k dílčím, konkrétnějším problémům. Používá maximálně trojí úroveň vnitřního číslování, což odpovídá standardnímu způsobu členění textu.

K formální a jazykové stránce lze uvést několik drobných připomínek. Před odkazem na konkrétní právní normu stačí vložit zkratku „ust.“ (není zvykem psát celým slovem „ustanovení“). V odkazech na celý právní předpis, pokud jde o první odkaz v celém textu, je vhodné uvést číslo právního předpisu ve spojení se zkratkou, kterou bude autor/ka v textu nadále používat (viz např. „občanský zákoník“ na s. 8, „občanský soudní řád“ na s. 13, „občanský zákoník z roku 1950“ na s. 17 atd.). Diplomantka v zásadě správně používá právní terminologii, umí se vyjadřovat právním jazykem. Výjimečně používá nepatřičné spojení: např. „Základním kamenem závazku (...)“ na s. 31. V práci jsem nenašel závažné gramatické chyby. Stylistická úroveň je odpovídající. V poznámkovém aparátu se objevují nedokonalosti způsobené špatným formátováním vložených

hypertextových odkazů: na několika místech se vyskytují dlouhé mezery, což nepříspěvá úhlednosti textu. Vytknout je také nutné časté opakování stejných a po sobě bezprostředně následujících odkazů v poznámkách pod čarou. Tento problém je třeba překlenuit používáním zkratky „Ibid.“ či „Tamtéž“, které jsou běžně v odborných textech používány. Poslední formální, resp. terminologickou výtku lze mít k označování jednotlivých ustanovení v quebeckém občanském zákoníku. Tento kodex nepracuje s paragrafy, ale s články.

Co se týče obsahové stránky, diplomantka prokázala, že se v problematice náležitě orientuje. Předložená práce nicméně trpí přílišnou popisností, což považuji za její hlavní nedostatek. Místa se v práci objevují vlastní závěry a postoje autorky, ale lze si představit, že by jich mohlo být mnohem více. Na druhou stranu je třeba ocenit, že předložená práce zachycuje komplexní a velice přehledný nástin vybrané problematiky. Diplomantka si je vědoma úsaklí, které přinášela právní úprava před uskutečněnou novelou, a zároveň si dobře všimá motivů, přínosů i potenciálních nevýhod, které by mohla přinést novelizovaná koncepce. V práci reflektuje judikaturu, zejm. rozhodovací praxi Ústavního soudu, a nabízí pohled do vybraných zahraničních právních úprav. Pokud jde o komparativní aspekt, diplomantka uvádí, že „důvodem pro zvolení těchto konkrétních zemí byla ambice představení právní úpravy v zemi nám relativně blízké (...) a naopak v zemi od nás spíše vzdálené“. I tak u ní ale stále postrádám jasnější vysvětlení, proč se rozhodla obrátit zrovna k těmto dvěma cizím jurisdikcím. Chybí také důkladnější zhodnocení, zda jsou zkoumané cizí právní úpravy ve srovnání s českou koncepcí zdařilejší či naopak méně výhodné, resp. zda by se jimi mohl český zákonodárce *de lege ferenda* inspirovat.

Navzdory uvedeným připomínkám se domnívám, že diplomantka splnila svůj vědecký úkol a že předložená práce splňuje požadavky stanovené pro práce tohoto druhu. Předloženou diplomovou práci proto **doporučuji k ústní obhajobě s předběžným hodnocením – velmi dobře**. U ústní obhajoby by se diplomantka mohla vyjádřit k následujícím otázkám:

1. *Jaká je, resp. jak by měla dle názoru diplomantky vypadat ideální pozitivněprávní koncepce odpovědnosti nezletilých osob, které nenabýly plnou svéprávnost, za dluhy.*
2. *Dokázala by diplomantka propojit, tj. nalézt určitou souvislost mezi ust. § 899a odst. 1 českého občanského zákoníku a čl. 2 quebeckého Code civil? (bonusová otázka)*

V Praze dne 9. 1. 2023

JUDr. Vít Lederer, Ph.D.
oponent diplomové práce